

תוכנית ISDG - Israel Sustainable Development Goals

1. כללי

בשנת 2015 נפגשו מנהיגים מ-193 מדינות כדי להתמודד עם אתגרי העתיד במסגרת התוכנית Sustainable Development Goals - SDG. באותה פגישה הוחלט על 17 יעדים, 169 מטרות ו-232 מדדים שכלל המדינות החברות באו"ם יפעלו למימושם עד שנת 2030. שבעה עשר היעדים שנבחרו עוסקים בתחומי החברה, הסביבה והכלכלה.

להלן רשימת 17 היעדים שהוגדרו על ידי האו"ם

- 1) מיגור העוני ברחבי העולם
- 2) מיגור הרעב ושיפור הביטחון התזונתי
- 3) קידום הבריאות ואיכות החיים
- 4) הבטחת חינוך איכותי ושוויון הזדמנויות בלימודים
- 5) קידום שוויון מגדרי
- 6) הבטחת משאבי מים ותשתיות תברואתיות
- 7) אספקת אנרגיה לכלל האוכלוסייה במחיר סביר
- 8) קידום צמיחה כלכלית והבטחת תעסוקה
- 9) פיתוח תשתיות ועידוד חדשנות
- 10) צמצום אי-השוויון בין מדינות ובתוכן
- 11) קידום הסביבה העירונית תוך שימת דגש על הכלה של כל קבוצות האוכלוסייה
- 12) קידום צריכה וייצור בני קיימא
- 13) מעורבות פעילה במאבק בשינוי האקלים ובהשפעותיו
- 14) שימור המשאבים הימיים – ימים ואוקיינוסים
- 15) שמירה על המגוון הביולוגי – הגנה על בתי גידול ושיקומם
- 16) קידום חברות שוחרות שלום
- 17) חיזוק שיתוף הפעולה הבין-לאומי לקידום פיתוח בר-קיימא.

תוכנית ISDG - Israel Sustainable Development Goals - היא תוכנית חדשה וייחודית של משרד החינוך, משרד החוץ והקרן הקיימת לישראל. התוכנית הוקמה במטרה לשתף את תלמידות ותלמידי בתי הספר בישראל במערך הבין-לאומי להשגת יעדי הפיתוח בר-הקיימא (SDG) של האו"ם לשנת 2030, ובכך לסייע לעולם כולו בהתמודדות עם האתגרים העומדים בפנינו. ההשתתפות בתוכנית ISDG מעניקה לתלמידות ולתלמידים הזדמנות ייחודית לקחת חלק בעיצוב העתיד של כולנו במטרה להעניק עתיד טוב יותר לעולם.

תוכנית ISDG מתמקדת במציאת פתרונות למדינות מתפתחות מתוך תפיסה כי באחריותה וביכולתה של כל מדינה, ובכלל זה מדינת ישראל, לסייע למדינות אחרות שאין להן הידע,

הטכנולוגיה והכלים לעמוד ביעדי האו"ם. , הדבר עולה בקנה אחד עם יעד 17, הקובע במפורש כי אחד היעדים החשובים הוא חיזוק שיתוף הפעולה הבין-לאומי במטרה לקדם פיתוח בר-קיימא. יעד זה הוא חלק בלתי נפרד מערכי מדינת ישראל, מתוך ההבנה כי היא יכולה וצריכה לשמש דוגמה למדינות אחרות ולשתף אותן בידע, בכלים ובטכנולוגיות שברשותנו.

במהלך תוכנית ISDG יתבקשו תלמידות ותלמידים מכיתות ז'-י"ב להציע מיזם שיסייע במימוש אחד או יותר מ-17 היעדים של האו"ם (SDG's) במדינה מתפתחת שיבחרו מראש.

1.2 חזון התוכנית

שבעה עשר היעדים שנקבעו על ידי האו"ם נוגעים בתחומים רבים בחיי היום-יום של כולנו. תוכנית ISDG הוקמה במטרה להציב את הנוער הישראלי בחזית המאמץ למימוש היעדים של האו"ם. בשנת 2030 יהיה הנוער של היום בגדר "המבוגר האחראי", ולכן יש חשיבות רבה ביצירת מעורבות של הנוער בישראל, ובלקיחת אחריות מצדו, למימוש אותם יעדים.

1.3 מטרת התוכנית

- **שילוב בני הנוער הישראלי במימוש היעדים של האו"ם לשנת 2030** : מתן הזדמנות שווה לבני הנוער בישראל להיות חלק מהמאמץ הבין-לאומי למימוש 17 היעדים של האו"ם לשנת 2030 ובכך לשמש מודל לחיקוי עבור שאר המדינות החברות באו"ם.

- **חשיפה של הנוער הישראלי למחקר, ליוזמות, לפיתוח ולשיתוף פעולה בין-לאומיים.**

- **חיבור בין בני הנוער הישראלים לארגוני ה-FAO, IFAD, WFP של האו"ם.**

1.4 תיאור התוכנית

תוכנית ISDG מאפשרת לכלל תלמידות ותלמידי ישראל להציע בשלב הראשון מיזם שמטרתו לענות על אחד או יותר מ-17 היעדים של האו"ם. את המיזם יש לתכנן עבור מדינה מתפתחת שאותה יש לבחור מראש. עשר הקבוצות שיעלו לשלב השני יציגו את המיזם שלהן באנגלית בפני הוועדה הממונה. בשלב זה אפשר, ואף מומלץ, להיעזר במצגת.

תלמידי שלוש הקבוצות שיגיעו לשלב השלישי והאחרון של התחרות יטוסו לרומא, בירת איטליה, ולמרכז הארגונים הבין-לאומיים בתחום המזון והחקלאות של האו"ם. במהלך השהייה באיטליה יבקרו המועמדים בארגוני המזון והחקלאות של האו"ם ברומא, ושם יציגו את המיזם שלהם באנגלית ויפגשו אנשי מפתח בתחום.

1.5 אוכלוסיית היעד

התוכנית מיועדת לכלל תלמידות ותלמידי ישראל הלומדים בכיתות ז'-י"ב, תלמידים המחפשים אתגרים ואוהבים למצוא פתרונות ייחודיים ויוצאי דופן לבעיות מורכבות וכן תלמידים בעלי רצון עז לעזור לאחר.

1.6 תבחינים להערכת הבקשה

הבקשות ייבחנו על פי אמות המידה שלהלן:

- היכולת של המיזם לתת מענה לאחד או ליותר מ-17 היעדים שנקבעו על ידי האו"ם בתוכנית SDG's, תוך התמקדות במדינת יעד אחת שהתלמידים יבחרו מראש (עליה להיות בהכרח מדינה מתפתחת)
- חדשנות היוזמה
- היתכנות היוזמה
- משאבי הזמן והכסף הדרושים כדי למימוש את היוזמה
- בהירות הבקשה, רמת הפירוט ושלמות הנתונים

1.7 תנאים ותבחינים להשתתפות בתוכנית ISDG

- התלמידות/התלמידים יהיו משכבת כיתות ז'-י"ב.
- על הקבוצה למנות לפחות שני תלמידים ולא יותר מארבעה.
- כל בית ספר רשאי לשלוח קבוצה אחת בלבד.
- על אחד המורים בבית הספר להנחות את הקבוצה במהלך כל שלבי התוכנית.
- על ההצעה להיות מנוסחת באנגלית.
- אורכה של הצעת המיזם לא יעלה על שלושה עמודים.

החלטת צוות השופטים ונימוקה	ניקוד	ניקוד מקסימלי	התבחין
		5	מן מענה לאחד או יותר מ-17 היעדים שנקבעו על ידי האו"ם בתוכנית SDG's, ועונה שמעותי במדינת יעד אחת שנבחרה (מדינה מתפתחת).
		20	זמן נמצא בהלימה לצורכי במדינה המתפתחת (מוצגים נימוקים ונתונים)
		10	מוצג במיזם נמצא בהלימה ליעד שנבחר ונותן לו מענה.
		20	מיזם מפורטת לשלביה, כוללת זמנים, כוח אדם ועלויות משוערות
		5	מיזם ובת-ביצוע; מנצלת ביעילות את המשאבים הדרושים
		10	קף חשיבה חדשנית, יצירתית ומקורית
		10	סח באנגלית, בשפה ברורה ותקינה.
		20	צג בפני הועדה בצורה ממוקדת ומעניינת
		100	

2. מהלך הפעלת התוכנית במוסדות החינוך

2.1 בתי הספר יתבקשו לבחור מורה אשר ינחה/תנחה את התלמידים לאורך התוכנית כולה, כולל הנסיעה לרומא (אם בית הספר יעלה לשלב השלישי).

2.2 כל בית ספר רשאי לבחור קבוצה אחת שתייצג אותו. הקבוצה תמנה לפחות שני תלמידים ולא יותר מארבעה.

- 2.3** על חברי הקבוצה לחבר מסמך שלא יעלה על שלושה עמודים ויהיה מנוסח באנגלית. המסמך יכלול פירוט של המיזם שלהם, ויוערך על פי התבחינים המפורטים לעיל.
- 2.4** אם בית הספר יעלה לשלב השני, תתבקש הקבוצה להציג את המיזם בפני הוועדה הממונה. רצוי להציג את המיזם באמצעות מצגת.
- 2.5** התאריכים לכל שלב בתוכנית נקבעו מראש. יש לשים לב כי התלמידים שנבחרו לייצג את בית הספר פנויים באותם תאריכים.

3. נושאים לדיון חינוכי

- 17 יעדי האו"ם לשנת 2030
- ארגוני האו"ם ברומא בנושא מזון וחקלאות:
 - Food Agriculture Organization -FAO
 - World Food Program -WFP
 - International Fund for Agricultural Development -IFAD
- פיתוח מיזם - כיצד הופכים רעיון למיזם?
- חשיבות מעורבותם של בני הנוער במאמצים למציאת פתרונות ליעדי האו"ם.

4. חומרי עזר לתלמידים ולמורים

- 4.1 כל בית ספר יקבל מסמך עם הסבר מפורט על תוכנית ISDG, הכולל שאלות מנחות באנגלית. כמו כן יועלו לאתר התוכנית סרטוני הסבר שיעניקו לתלמידים מידע נוסף.
- 4.3 במהלך חודש דצמבר יישלחו לבתי הספר כרזות שיופקו על ידי משרד החוץ לצורך פרסום תוכנית ISDG.

5. לוח הזמנים של מהלך התוכנית

- 5.1 ג' בכסלו התש"ף, **3.12.2019** : תפורסם התוכנית לכלל בתי הספר.
- 5.2 י"ג בכסלו התש"ף, **1.12.2019** : יפורסם באתר התוכנית סרטון המפרט את שלבי התוכנית, את 17 היעדים של האו"ם ואת הציפיות מתוכנית זו.
- 5.3 י"ח בטבת התש"ף **17.01.2020** - מועד אחרון להרשמה ראשונית באתר התוכנית, דרך הקישור: IsraelSDG.com
- 5.4 ב' באדר התש"ף, **27.02.2020** עד השעה 15:00 שעות ישראל - מועד האחרון לשליחת המיזמים. את הצעת המיזם יש לכתוב באנגלית ולשלוח לכותבת המייל SDGIsrael@gmail.com בקובץ PDF.

5.4 ט' באדר התש"ף, 05.03.2020 : יישלח מענה לבתי הספר.

5.5 ה' בניסן התש"ף, 30.03.2020 : המיזמים יוצגו בפני הוועדה הממונה : עשר הקבוצות שייבחרו לעלות לסבב השני יתבקשו להציג את המיזם שלהן באנגלית בפני הוועדה הממונה במשרד החוץ בירושלים ביחד עם המורה המנחה.

5.6 י"ב בניסן התש"ף, 6.04.2020 : יינתנו תשובות סופיות. יפורסמו שמותיהם של שלושת בתי הספר שנבחרו להגיע לרומא.

5.7 שלוש הקבוצות הזוכות, יחד עם המורים המנחים, יטוסו לביקור הרשמי ברומא ב"ז-י"ט בסיוון התש"ף, 9-11 ביוני 2020.

* יש לוודא מראש, לפני הגשת המועמדות כי כלל חברי הקבוצה זמינים בתאריכים הרשומים בעמוד זה.

* כדי ללמוד יותר על תוכנית ISDG20 יש להיכנס לאתר התוכנית בכתובת הבאה:

[/https://www.israelsdg.com](https://www.israelsdg.com)

* כדי ללמוד יותר על פרויקט SDG's של האו"ם, יש להיכנס לאתר הבא:

<https://sustainabledevelopment.un.org>

באתר הקיימות, משרד החינוך

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/MadaTechnologya/kay/amut/tacharuyot

לפרטים אפשר לפנות באמצעות:

הגב' חני פלג, הממונה הארצית לחינוך לקיימות, משרד החינוך

0523637145 נייד: hanipe@gmail.com hanipel@education.gov.il

הגב' מיכל ויה, נציגת ישראל לארגוני האו"ם ברומא, משרד החוץ בכתובת
[.alternate@roma.mfa.gov.il](mailto:alternate@roma.mfa.gov.il)

דר' דורון מרקל, המדען הראשי של קק"ל doronm@kkl.org.il